

**Система оцінювання екзаменаційної роботи з української мови
9 клас**

Критерії оцінювання виконання завдань 1-10

Частина 1

За правильне виконання завдання 3,7,8,9,10 частини 1 екзаменований отримує по 1 бал. За правильне виконання завдання 1,2,4,6 – по 2 бали:

2 бали – немає помилок, усі цифри правильні;

1 бал – допущено 1 помилку;

0 балів – допущено 2 та більше помилок.

За правильне виконання завдання 5 екзаменований отримує 3 бали:

3 бали – немає помилок, усі цифри правильні;

2 бали – допущено 1 помилку, 2 цифри правильні;

1 бал – допущено 2 помилки, 1 цифра правильна;

0 балів – допущено 3 помилки.

Таблиця 1

Номер завдання	Правильна відповідь
1	45
2	24
3	письмовий стіл
4	13
5	425
6	13457
7	кручею
8	145
9	24
10	старий

Частина 2

Критерії оцінювання виконання завдання 11

Критерії оцінювання виконання завдання 11.1.

Відповідь на завдання 11.1 (твір-роздум) оцінюється за наступними критеріями.

Таблиця 2

№	Критерії оцінювання твору-роздуму на лінгвістичну тему (11.1.)	Бали
С₁К1	Наявність обґрунтованої відповіді	
	Учень навів міркування на теоретичному рівні. Фактичних помилок, пов'язаних з розумінням тези, немає	2
	Учень навів міркування на теоретичному рівні. Допущена одна фактична помилка, пов'язана з розумінням тези	1
	Учень навів міркування на теоретичному рівні. Допущено дві і більше фактичні помилки, пов'язані з розумінням тези,	0

	або теза не доведена, або дано міркування поза контекстом завдання, або тезу доведено на побутовому рівні	
С₁К₂	Наявність прикладів-аргументів	
	Учень навів два приклади-аргументу <u>з тексту</u> , правильно вказавши їх роль у тексті	2
	Учень навів два приклади-аргументу <u>з тексту</u> , але не вказав їх роль у тексті, або навів два приклади-аргументу <u>з тексту</u> , вказавши роль у тексті одного з них, або навів один приклад-аргумент <u>з тексту</u> , вказавши його роль у тексті	1
	Учень навів один приклад-аргумент <u>з тексту</u> , не вказавши його роль у тексті або учень НЕ навів жодного прикладу-аргументу, ілюструє тезу, або екзаменований навів приклади-аргументи не з прочитаного тексту	0
С₁К₃	Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність твору	
	Робота екзаменованого характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу: – логічні помилки відсутні, послідовність викладу не порушена; або – допущена одна логічна помилка, – у роботі немає порушень абзацного членування тексту або – логічні помилки відсутні, – в роботі є одне порушення абзацного членування тексту.	1
	У роботі екзаменованих є комунікативний задум, але допущено більше однієї логічної помилки, і / або є два випадки порушення абзацного членування тексту	0
С₁К₄	Композиційна стрункість роботи	
	Робота характеризується композиційною стрункістю і завершеністю, помилок в побудові тексту немає але допущена одна помилка в побудові тексту	1
	В роботі допущено дві і більше помилки в побудові тексту	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями С₁К₁-С₁К₄		6

Увага!

Якщо твір – повністю переписаний або переказаний текст, така робота оцінюється нулем балів за всіма критеріями (С₁К₁-С₁К₄; ГК₁-ГК₄, ФК₁).

Твір, написаний на основі цитати, яка відрізняється від цитати в завданні 11.1 виконуваного варіанту, за всіма критеріями оцінюється 0 балів.

Грамотність писемного мовлення екзаменованих і фактична точність письмової мови оцінюються окремо (таблиця 5).

Критерії оцінювання виконання завдання 11.2.

Відповідь на завдання 11.2 (твір-роздум) оцінюється за наступними критеріями.

Таблиця 3

№	Критерії оцінювання твору-роздуму на тему, пов'язану з аналізом тексту (11.2.)	Бали
С ₂ К1	Наявність обґрунтованої відповіді	
	Екзаменований дав правильне пояснення змісту фрагмента. Помилки в інтерпретації немає	2
	Екзаменований дав в цілому правильне пояснення змісту фрагмента, <i>але</i> допустив одну помилку в його інтерпретації	1
	Екзаменований дав неправильне пояснення змісту фрагмента тексту, <i>або</i> екзаменований допустив дві або більше помилки при інтерпретації змісту фрагмента тексту, <i>або</i> пояснення змісту фрагмента в роботі екзаменованих відсутній	0
С ₂ К2	Наявність прикладів-ілюстрацій	
	Екзаменований навів два приклади-ілюстрації <u>з тексту</u> , які відповідають поясненню змісту поданого фрагмента	2
	Екзаменований навів один приклад-ілюстрацію <u>з тексту</u> , що відповідає поясненню змісту поданого фрагмента <i>або</i> екзаменований навів приклад(и) не з прочитаного тексту	1
	Екзаменований не навів жодного прикладу-ілюстрації, що пояснює зміст даного фрагмента, <i>або</i> екзаменований навів як приклад-ілюстрацію подану в завданні цитату або її частину	0
С ₂ К3	Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність твору	
	Робота екзаменованого характеризується смисловою цілісністю, мовленнєвою зв'язністю і послідовністю викладу: – логічні помилки відсутні, послідовність викладу не порушена; <i>або</i> – допущена одна логічна помилка, – в роботі немає порушень абзацного членування тексту <i>або</i> – логічні помилки відсутні, – у роботі є одне порушення абзацного членування тексту	1

	У роботі екзаменованого є комунікативний задум, але допущено більше однієї логічної помилки, і / або є два випадки порушення абзацного членування тексту	0
С₂К₄	Композиційна стрункість роботи	
	Робота характеризується композиційною стрункістю і завершеністю, помилок в побудові тексту немає або допущена одна помилка в побудові тексту	1
	У роботі допущено дві і більше помилки в побудові тексту	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями С₂К₁-С₂К₄		6

Увага!

Якщо твір – повністю переписаний або переказаний текст, така робота оцінюється нулем балів за всіма критеріями (С₂К₁-С₂К₄; ГК₁-ГК₄, ФК₁).

Грамотність писемного мовлення екзаменованих і фактична точність письмової мови оцінюються окремо (таблиця 5).

Критерії оцінювання виконання завдання 11.3.

Відповідь на завдання 11.3 (твір-роздум) оцінюється за наступними критеріями.

Таблиця 4

№	Критерії оцінювання твору-роздуму на тему, пов'язану з аналізом тексту (11.3.)	Бали
С₃К₁	Тлумачення значення слова	
	Екзаменований (в тій чи іншій формі в кожній із частин твору) дав визначення і прокоментував його	2
	Екзаменований (в тій чи іншій формі в кожній із частин твору) дав визначення, але не прокоментував його	1
	Екзаменований дав невірне визначення, або тлумачення слова в роботі екзаменованого відсутня	0
С₃К₂	Наявність прикладів-аргументів	
	Екзаменований навів два приклади-аргументи: один приклад-аргумент наведений з прочитаного тексту, а другий – з життєвого досвіду, або екзаменований навів два приклади-аргументи з прочитаного тексту	2
	Екзаменований навів один приклад-аргумент з прочитаного тексту або Екзаменований навів приклад(и)-аргумент(и) з життєвого досвіду	1
	Екзаменований не навів жодного прикладу-аргументу	0
С₃К₃	Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність твору	

	Робота екзаменованого характеризується смисловою цілісністю, мовленнєвою зв'язністю і послідовністю викладу: – логічні помилки відсутні, послідовність викладу не порушена; або – допущена одна логічна помилка; – у роботі немає порушень абзацного членування тексту або – логічні помилки відсутні, – у роботі є одне порушення абзацного членування тексту	1
	У роботі екзаменованого є комунікативний задум, але допущено більше однієї логічної помилки, і / або є два випадки порушення абзацного членування тексту	0
СЗК4	Композиційна стрункість	
	Робота характеризується композиційною стрункістю і завершеністю, помилок в побудові тексту немає або допущена одна помилка в побудові тексту	1
	У роботі допущено дві і більше помилки в побудові тексту	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями СЗК1-СЗК4		6

Увага!

Якщо твір – повністю переписаний або переказаний текст, така робота оцінюється нулем балів за всіма критеріями (СЗК1-СЗК4; ГК1-ГК4, ФК1).

Грамотність писемного мовлення екзаменованих і фактична точність письмової мови оцінюються окремо (таблиця 5).

Таблиця 5

№	Критерії оцінювання грамотності і фактичної точності мовлення екзаменованого	Бали
ГК1	Дотримання орфографічних норм	
	Орфографічні помилки відсутні або допущено не більше однієї помилки	2
	Допущено дві-три помилки	1
	Допущено чотири і більше помилок	0
ГК2	Дотримання пунктуаційних норм	
	Пунктуаційні помилки відсутні, або допущено не більше двох помилок	2
	Допущено три-чотири помилки	1
	Допущено п'ять і більше помилок	0
ГК3	Дотримання граматичних норм	
	Граматичні помилки відсутні, або допущено одну-дві помилки	1
	Допущено три і більше помилок	0

ГК4	Дотримання мовленнєвих норм	
	Мовленнєві помилки відсутні, <i>або</i> допущено не більше двох помилок	1
	Допущено три-чотири помилки	0
ФК1	Фактична точність письмового мовлення	
	Фактичні помилки у викладенні матеріалу, а також у розумінні та вживанні термінів немає	1
	Допущені помилки у викладі матеріалу або вживанні термінів	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями ФК1, ГК1-ГК4		7

При оцінюванні грамотності (ГК1-ГК4) необхідно враховувати **обсяг твору**.

Зазначені в таблиці 5 нормативи застосовуються для перевірки і оцінки твору, обсяг якого **120 і більше слів**.

Якщо у творі в цілому нараховується **менше 120 слів** (але не менше 100 слів), то за кожним з критеріїв ГК1-ГК4 не може бути виставлено більше 1 бала:

ГК1—1 бал ставиться, якщо орфографічних помилок немає або допущена одна негруба помилка;

ГК2—1 бал ставиться, якщо пунктуаційних помилок немає або допущена одна негруба помилка;

ГК3—1 бал ставиться, якщо граматичних помилок немає;

ГК4—1 бал ставиться, якщо мовних помилок немає.

– якщо у роботі менше 100 слів, така робота за критеріями ГК1-ГК4 оцінюється нулем балів.

Максимальна кількість первинних балів, яку може отримати екзаменований за виконання всієї екзаменаційної роботи, – **29**.

Екзаменаційні роботи перевіряються двома експертами. За результатами перевірки експерти незалежно один від одного виставляють бали.

У разі істотної розбіжності в балах, виставлених двома експертами, призначається третя перевірка.

Третій експерт призначається головою предметної комісії з числа експертів, які раніше не перевіряли екзаменаційну роботу.

Третьому експерту надається інформація про бали, виставлені експертами, які раніше перевіряли екзаменаційну роботу учня. Бали, виставлені третім експертом, є остаточними.

Істотною вважається розбіжність між сумами балів, виставленими двома експертами за виконання завдання 11 (сумуються бали за всіма позиціями (критеріями) оцінювання виконання завдання кожним експертом: С1К1-С1К4, С2К1-С2К4, С3К1-С3К4, ГК1-ГК4, ФК1), в 4 або більше балів. Третій експерт перевіряє виконання завдання 11 за всіма позиціями оцінювання.